

SPIS TREŚCI

O języku polskiej propagandy politycznej lat siedemdziesiątych

Wstęp 13

1. Wprowadzenie 15

- 1.1. O zasadach wyodrębniania typów tekstów 15
- 1.2. Teksty propagandowe (TP) 19
- 1.3. Zakres przedmiotu 23
- 1.4. Podstawowe kategorie pragmatyczne (nadawca i odbiorca) 25
- 1.5. Dobór materiału 26

2. Funkcje TP 30

- 2.1. Informacja, rytuał, nakłanianie jako funkcje podstawowe 30
- 2.2. TP jako teksty kształtujące postawy 32
- 2.3. Relacje między funkcjami 34

3. Funkcja informacyjna 35

- 3.1. Wpływ relacji nadawca : odbiorca na funkcję informacyjną TP 35
- 3.2. Druga warstwa informacji 37
- 3.3. Nieadekwatność opisu w TP 37
- 3.4. Podstawowe typy ograniczeń 38
 - 3.4.1. Określenia uogólniające 39
 - 3.4.2. Pomniejszanie 42
 - 3.4.3. Wyrażenia niepomyślne 44
 - 3.4.4. Sygnały treści negatywnych 46
 - 3.4.4.1. Wyrażenia pozornie odważne 46
 - 3.4.4.2. Głębokie presupozycje 47
 - 3.4.5. Treści negatywne jako pozytywne 50
 - 3.4.6. Brak elementu jako informacja 51

3.5. Wnioski 51

4. Funkcja rytualna 53

- 4.1. Rytuał jako ograniczenie 53
 - 4.1.1. Cechy rytualności 53
 - 4.1.2. Rytualność a fatyczność 54
 - 4.1.3. Rytualność a deklaracyjność 55
- 4.2. Skutki rytuału 56
- 4.3. Rytualność frazeologii 57
- 4.4. Typy frazeologizmów propagandowych (FP) 60

- 4.5. Kryteria wyróżniania FP 62
- 4.6. Przykłady analizy FP 64
- 4.7. Przyczyny frazeologizacji 66
- 4.8. Skutki frazeologizacji 67
- 4.9. Frazeologizm a jego desygnat 68
- 4.10. Nazwy 70
- 4.11. Nazwy jednowyrazowe, wielowyrazowe i nazwy własne 71
 - 4.11.1. Nazwy wielowyrazowe 72
 - 4.11.2. Nazwy jednowyrazowe 73
 - 4.11.3. Nazwy własne 77
- 5. Funkcja nakłaniająca 78**
 - 5.1. Wprowadzenie 78
 - 5.2. Dyrektywność 78
 - 5.2.1. Różne typy dyrektywności 78
 - 5.2.2. Żądanie 79
 - 5.2.3. Potrzeba 80
 - 5.2.4. Warunek 81
 - 5.2.5. Gramatyczne eksponenty dyrektywności 82
 - 5.3. Perswazja 85
 - 5.3.1. Różne warstwy nakłaniania 85
 - 5.3.2. Ocena. Podstawowe opozycje 87
 - 5.3.3. Metaocena. Typy ocen 88
 - 5.3.3.1. Ocena jawna 91
 - 5.3.3.2. Ocena o pierwszym stopniu ukrycia 93
 - 5.3.3.3. Ocena o drugim stopniu ukrycia 95
 - 5.3.3.4. Ocena o trzecim stopniu ukrycia 96
 - 5.3.4. Wprowadzanie systemu wartości.
 - Postulat identyczności nadawcy z odbiorcą.
 - Aweryfikowalność zdań TP 108
 - 5.3.4.1. Apredykatywność 110
 - 5.3.4.2. Presupozycja 111
 - 5.3.4.3. Metafora. Wyższy styl 112
 - 5.3.4.4. Negacja 113
 - 5.3.4.5. Kwantyfikatory 116
 - 5.3.4.6. Absolutywy 117
 - 5.3.4.7. Wyrażenia niepodważalne 118
- 6. Językowy kształt świata propagandy 119**
 - 6.1. Główne cechy świata propagandy 119
 - 6.2. Cechy świata a cechy nadawcy i odbiorcy 120

- 6.2.1. Cecha nadawcy – odpowiedzialność 120
- 6.2.2. Cecha odbiorcy – współodpowiedzialność (praca) 122
- 6.3. Cechy świata poza nadawcą i odbiorcą 124
 - 6.3.1. Zbiór podstawowych cech świata propagandy 124
 - 6.3.2. Izomorfizm tekstu i świata 126
- 6.4. Kategoria ważności 127
 - 6.4.1. Typy wyrażen wprowadzających ważność 127
 - 6.4.2. Uwagi o łączliwości i znaczeniu 130
 - 6.4.3. Konteksty i ich znaczenie 132
 - 6.4.4. Superlatyw 134
 - 6.4.5. Wyższy styl 135
 - 6.4.6. Tekst jako rzecz ważna. Hierarchizacja elementów tekstu 139
- 6.5. Kategoria powszechności 141
 - 6.5.1. Charakter zjawiska 141
 - 6.5.2. Wyrażenia wprowadzające powszechność 142
 - 6.5.3. Wszechstronność i uniwersalność 148
- 6.6. Kategoria bliskości 150
 - 6.6.1. Podstawowe grupy wyrażen 150
 - 6.6.2. *My, nasz* 151
 - 6.6.3. Identyfikacja grupy 158
 - 6.6.4. Określanie związku 168
- 6.7. Kategoria konieczności w TP 171
 - 6.7.1. Różne rozumienie konieczności w TP 171
 - 6.7.2. Wyrażenia wprowadzające konieczność 173
 - 6.7.3. Konieczność jako wartość tekstu 174
- 6.8. Kategoria słuszności – prawdziwości 175
 - 6.8.1. Świat realny, świat prezentowany jako realny i świat postulowany 175
 - 6.8.2. Słuszność a prawdziwość tekstów 176
 - 6.8.3. Potwierdzanie słuszności 177
 - 6.8.4. Weryfikacja prawdziwości. Stylizacja naukowa 179
 - 6.8.5. Analiza wyrażen 183
- 6.9. Kategoria spójności 186
 - 6.9.1. Świat TP jako spójny i uporządkowany 186
 - 6.9.2. Zasady organizacji świata 189
 - 6.9.3. Co jest łączone 190
 - 6.9.4. Wyrażenia wprowadzające spójność 192

6.9.5. O relacjach między elementami świata i między elementami tekstu	194
6.9.5.1. Implikacja	194
6.9.5.2. Działania wyjaśniające	196
6.9.5.3. Równoznaczność, identyczność, tożsamość	197
6.9.5.4. Szeregi. Koincydencja. Synonimy	200
6.9.5.5. Anafora – zabieg wewnątrztekstowy	204
6.9.6. Gramatyczne wprowadzanie spójności	205
6.10. Kategoria postępu i kategoria trwałości	207
6.10.1. Cel, celowość	207
6.10.2. Postęp, rozwój – jako proces i jako osiągnięcie	209
6.10.3. Wyrażenia wprowadzające postęp i trwałość	212
6.10.4. Użycia określeń czasowych	217
7. Pozajęzykowe aspekty modelu świata TP	219

O języku polskiej polityki lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych

Wstęp 229

1. Strategie w języku polityki (o polskiej propagandzie partyjno-państwowej w latach 1982–1988)	233
2. Hasła przedwyborcze (wybory do sejmu i senatu w czerwcu 1989 roku)	247
3. O języku Wałęsy	260
4. Słowo w prezydenckiej kampanii wyborczej Lecha Wałęsy i Tadeusza Mazowieckiego (grudzień 1990 roku)	282
5. Język polityki i polityków	292
6. Język, media, demokracja	307
7. O populizmie językowym	312
8. O języku polskiej polityki w latach dziewięćdziesiątych	321
Zakończenie	346